

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАНПУТ НА ТАБАКУ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ:

НА ГОДИНУ . . . . . 6 дин.
НА ПОЛА ГОДИНЕ . . . . . 3 "
ЗА ОГРАНЕ ЗЕМЉЕ НА ГОДИНУ . . . 9 дин.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЉУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласима 6 дин. нара од врсте.

Претплату ваља слати упутницом на општински суд а све кореспонденције на уредника.

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ.

Неплаћена писма не примају се

Грађанству Вароши Београда

Указом Његовога Величанства Краља Србије Милана Првог, од 13-ог овог месеца, наређени су избори народних посланика. Према томе, са погледом на 25-ти члан изборнога скупштинског закона, Суд општине београдске позива грађане вар. Београда да 17. Септембра ове године дођу љу општинску кућу на

ИЗБОРНУ СКУПШТИНУ

ради избора

Два посланика за варош Београд

за трогодишњу (1887, 1888, 1889 годину) скупштинску периоду.

Изборна скупштина отвориће се у 8 часова из јутра тачно, као што наређује 27. члан изборног закона.

На изборној скупштини за избор посланика, има право гласа сваки терпски грађанин, који је пунолетан и плаћа држави грађански данак на имање, рад или приход. — Грађански данак сматра се да плаћа онај, који по закону о непосредноме порезу да је преко 15 динара на годину (чл. 46 устава, чл. 17 изборног скупштинског закона и чл. 95 зак. о непосредном порезу). — Они који су ослобођени од плаћања порезе, нису лишени права на бирање, ако им оно иначе припада.

По гласу чл. 18-ог изборног закона скупштинског не могу да бирају посланике:

- а.) Скитајући се цигани
- б.) Они, који стоје код других у служби под платом или издржањем, а по закону о непосредном порезу плаћају мање од 15 динара порезе годишње;
- в.) који су осуђени због злочинства, за време докле се не поврате у права;

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

г.) који су осуђени због преступа, па овај доноси губитак грађанске части, за време док траје губитак права;

д.) који се налазе у затвору или притвору судскоме, због злочинства или преступа поменутог у тачци в.) и г.);

ђ.) они, који су судском пресудом осуђени да су злоупотребом своје власти, претњом, поклоном или обећањем поклона за себе или другога радили да за посланике или поверенике изабрани буду, или они, о којима се докаже да су свој глас продали — за време докле је пресуда одредила

ж.) они, над којима је стециште отворено, до свршетка;

з.) они, који су под старатељством, и најзад

ј.) они, којима последња тачка 48. члана устава бирање забрањује.

Сваки бирач може бити изабран за народнога посланика ако поред главних има још и ове услове:

а.) да је навршио 30 година;

б.) да плаћа годишње преко 30 динара у име непосредних пореза и

в.) да не спада у изузете 48-им чланом устава земаљског.

Гласање ће почети, чим се отвори изборна скупштина, дакле у 8 часова из јутра и трајати непрекидно до заласка сунца; а тада ће бирачки одбор, ма да сви бирачи нису дошли и гласали, по чл. 33-ем изборнога закона скупштинског, решити и огласити: да је изборна скупштина свршена.

Сваки бирач може само лично дати свој глас. — Алфавитни спискови бирача изложени су на углед у канцеларијама пореског књиговодства општинског надлежства, где се могу разгледати преко целог дана.

По одлуци управне седнице суда општине вар. Београда од 16 Августа 1887 год. АБр. 637

ПРЕДСЕДНИК БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ

СВЕТОМИР НИКОЛАЈЕВИЋ

ДЕЛОВОЂ

Спасо Хаџи-Ристић

СЛУЖБЕНИ ДЕО

ВАНРЕДНИ САСТАНАК

Одбора општине београдске

14 Августа 1887 год. у 6. час. по подне

(По стенографским белешкама)

(Свршетак)

Г. Ст. Добривојевић. Ја држим да то питање — колико ће да плати за подизање купатила — пређе у оно питање о обаларини, и кад се оно буде решило, онда ћемо и ову ствар решити, а не да сад посебице о њему решавамо, а за то ће бити потребна нарочита комисија, која ће то питање решити (Чује се: врло добро).

Г. Ваца Дучић. Ова комисија, ја мислим треба да види, колико сад вуче тај плац, што ће он сад да заузме а колико ће после да плаћа, ако се усвоји ова молба. То је сад само у начелу примљено, да се њему да, да види комисија може ли се дати, на после да дође пред одбор (Чује се: тако је). Ако је тако, онда добро, иначе да говорим још.

Г. Председник. Дакле, колико ће се платити кирије на купатила, остаће да одреди комисија која ће прописати таксе за опште службености на обали. (Усваја се).

Господо, ми сваке године у ово доба дајемо општинска имања под закуп, и држимо лицитације за набавку потреба општинских, и то што се даје под закуп и што се набавља, обавља се на основу извесних услова, који се препишу и ти услови за лицитацију долазе пред одбор. Али је обичај, да се јави одбору шта се има да да под закуп или да се набави. Ја сам овде спремио један извештај.

Тако имамо башту у фишекцијској улици, један плац у железничкој улици, треће плацеве општинске у бари Венецији.

Што се тиче ових плацева, пређе су давани лицитацијом, па је изашла мала цена, и после је давано погодно, пошто је на тај начин добивена боља цена. Сад ове године да пробамо опет лицитацијом, изгледа да ће лицитација ове године бити пробитачнија.

После имамо акције механички, цубок касапски, механско право, саланско право. После лицитацију за набавку гаса, за набавку дрва за школе и надлештва. Ми смо набавили дрва доста, и у извесним школама има дрва за две године, а у другим нема никако. Ја сам расписао да се поднесе извештај о томе колико има дрва, и кад стигну ти извештаји, онда ћемо видети колико треба за ову годину да се набави.

Г. Ваца Дучић. Зна ли се колико трошимо на то?

Г. Председник. То се зна, јер о томе има буџет, а прошле године утрошена је већа сума за то, што је купљена већа количина дрва по јевтинију цену, и она је служила за прошлу зиму, а хоће ли моћи она подмирити потребу и за целу ову зиму, то не знам.

После имамо да држимо лицитацију за набавку и оправку фењера, за потребе — за пожарну чету, за ков кова, за чишћење пијаца, за оправку возова општинских, за набавку олова за маркирање меса, за набавку канцеларијског материјала, за набавку школског материјала и

потреба. И после свега тога да дамо под закуп обалу савску и дунавску.

Сад што се тиче свију сем обале — о обали да поведемо реч засебно — пристајете ли на то да се лицитација објави (пристајемо,) а за сваку лицитацију да се најпре распишу услови и на основу тих услова држаће се лицитација.

Ти ће се услови израдити у рачуноводству али ја мислим да и ти услови за лицитације треба да буду израђени под контролом ког одборника ког ћете изабрати.

Неколико година услови за лицитације нису мењани, а добро је да их разгледамо, јер при лицитацијама главни су услови.

Дакле, кога желите да изаберемо за ту ствар.

Г. Никола Поповић. Ту би требало један адвокат. (Чује се: г. Стева Добривојевић).

Г. Председник. Усвајате ли да буде с г. Добривојевићем и општински адвокат? (Усваја се).

Сад да пређемо на другу ствар. Као што знате општина издаје под аренду наплату оних такса које има права да наплаћује од сваког који се служи обалом Савском и дунавском у ширини 10 хвати (осем пута поред река) за истоваривање различног материјала она издаје под аренду бару Венецију и просторе своје поред Дунава. Ја сам мишљења, и ви ћете без сумње усвојити да Венецију и просторе поред Дунава и ове године издамо под закуп као што смо то до сад чинили. Али што се тиче саме обале желео би да се договоримо хоћемо ли и њу давати под аренду или ћемо решити, да сама општина наплаћује таксе од оних који се њом служе. Ја бих био за ово друго, а ево зашто. Ми треба једном да почнемо наплаћивати и таксе казукарине од лађа које пристају уз наше обале. Те таксе наплаћују се у свима земљама. Оне се наплаћују и у Аустро-Угарској у варошима које леже на Дунаву и Сави. И ми имамо право на те таксе. То је право освештено и законом од 1860 год. а није потрвено нити уговорима међународним нити каквим доцнијим законским одредбама. Ја сам још у априлу ове године доставио до знања влади Њег. Величанства да ће општина отпочети наплаћивање казукарине. Министар привреде није имао основа да буде друкчијег мишљења, ноје тражио да општина пре но што почне наплаћивање казукарине пропише таксе и исте њему на увиђај пошаље. Разуме се таксе те треба ће да нису врло различне од такса које се наплаћују у прибрежним варошима наше сусетке, Аустро Угарске монархије. Што ову ствар нисам до сад изнео пред одбор узрок је тај што сам прибирао дата о том како се и колика се казукарина наплаћује на другим местима да би смо на основу тих дата могли сами тарифу прописати. Посао сам тај свршио сад; при руди су ми тарифе казукарине из неколико вароши Аустро-Угарске, и можемо сад приступити да и ми пропишемо тарифу. За пропис тих такса требаће да изберете једну комисију. Како мислим да наплаћивање казука не можемо, бар ове прве године, издавати под аренду због неизвесности прихода који ће нам те таксе донети, и због тога што је цела ствар нова за нашу општину, то држим да ће боље бити да ове године која је пред нама општина сама наплаћује све таксе обаларинске и оне које је до

Усад издавала под аренду и ове које сад хоћемо да уведемо. После годину дана имаћемо већ довољно искуства на основу кога моћи ћемо решити хоћемо ли и даље сами тај посао задржати у својим рукама или га дати под закуп. Ако би се господи одборници у овоме слагали са мном, онда би могли оној комисији, која буде изабрана да пропише таксе за наплаћивање казучарине, поверити и то, да она пропише једна општа правила за манипулацију обалама у овој вароши, па да она пропише и то коликоће платити за службену притежаоца купатила о чему мало час водисмо говор.

Г. *Васа Дукић*. Ја сам против тога да општина сама наплаћује, јер општина је доказала, да не уме да руководи сама посао. Ја сам за то да дамо под аренду и обалу и казук.

Г. *Ст. Добровојевић*. Ја мислим да треба спојити оба та права; и право на наплаћивање казука и на обалу. Али што се тиче питања: да ли сама општина да управља или да даје под аренду, ја сам мишљења да прве године сама општина управља, да види колико ће бити прихода, па према томе да после даје под аренду, јер ми не можемо то на памет, унапред знати.

Г. *Председник*. Ја мислим да би требала општина сама да управља и због другог нечега. Ово је ствар са свим нова, и нема сумње, јасно је наше право, али ипак, могу се том нашем праву какве сметње чинити; с' које било стране те сметње мо у из почетка ту ствар задржати, и кад би то дали под аренду, онда би имали неприлике са арендатором. Дакле мишљења сам да за годину дана сама општина врши тај посао. (Чује се: врло добро).

Г. *Јован Дилбер*. Само с тога што ствар није регулисана и што би могли са арендатором имати неприлике, и ја се слажем с тим, али би хтео да знам, што се тиче лађа страних, да ли оне подлеже плаћању. (Вичу: разуме се).

Г. *Никола Поповић*. Ја би хтео да знам хоће ли се и за наше лађе платити. (Вичу: хоће).

Г. *Председник*. Наше лађе и данас кад дођу уз аустријску обалу, плаћа се за њих.

Г. *Марко Степановић*. Г. Поповић поведе реч о нашим лађама. Разумеју ли се ту и доње лађе. (Чује се: сваке).

Г. *Председник*. Дакле пристајете ли, господо, да се питање о обаларини, које смо до сад наплаћивали, са питањем о наплаћивању казука споји у једно? (Усваја се). Пристајете ли и на то, да општина прве године сама наплаћује све обаларинске таксе? (Усваја се).

Сад молим вас, господо, да се одреди такса која ће се поднети министру на увиђај; да се регулише задржавање лађе на обали, и да се регулише питање о обаларини. Ја сам мишљења да се избере једна комисија.

Г. *Васа Дукић*. Ја омет остајем при томе, да се у интересу општинске благајне да под аренду.

Г. *Марко Степановић*. И ја мислим да је врло добро да оставимо за годину дана да општина сама то ради, док она не увиди правилан ток те радње и после може давати под аренду.

Г. *Јован Дилбер*. За то сам се и ја сложио с тим

мишљењем да се не даје под аренду, што нисмо на чисто какво би ту право дали.

Г. *Председник*. Сад молим вас, господо, да изберемо комисију. Добро би било да у тој комисији буде један или два правника, и та би комисија имала прво да одреди таксу за казук на основу такса које се у суседним варошима наплаћују, и друго да регулише питање о наплаћивању обаларинске таксе.

И треће да изради правила како да се прибира и контролише тај приход, и у опште како ће се манипулисати обалом (Одобрава се).

Да кандидујемо лица. (Чује се: г. Коста Петровић, г. Ст. Добровојевић, г. Никола Поповић, г. Мих. Павловић, г. Никола Ђорђевић, г. Доброслав Марковић). Усваја ли одбор кандидовану господу? (Усваја).

Можемо узети и г. Арменулића, (прима се,) г. Вучка Стојановића. (прима се) и г. Милановића (прима се).

Кад је прављена коцкаста калдрма у кнез Михајловој улици изабрана је једна комисија да рад и материјал контролише. Та комисија треба сад да даде своје мишљење о начину како ће се та иста калдрма претрести.

Ја сам неколико пута звао ту комисију и никад не могу да се саставе више од двојице, а она двојица неће да раде сами. Г. Клидије је на путу, а тако исто и г. Кумавуди, дакле би требало да се попуни та комисија.

Г. *Дим. Наумовић*. За што неће да долазе, нека се казне.

Г. *Председник*. Ја мислим да и беремо још двојицу.

Г. *Васа Дукић*. Ја сам томе противан. Ја сам у 8 комисија и радим, а они неће, него скрете ноге, па читају новине у кафани.

Г. *Марко Степановић*. Има одборника, који не долазе целе године. Има одборника који хоће да други одборник дође код њега.

Г. *Самујло Пијаде*. Молим вас, господо, да не дајгубимо. Г. Дилбер и г. Никола Поповић комшије су, па могу и они да сврше тај посао.

Г. *Председник*. Молим вас, господо, то они нису чинили из нехатности. Од садашњих чланова те комисије један је на путу, а други је болестан, дакле не могу двојица да дођу, а друга двојица не могу сами да раде, а нужно је да се ради. За то ја мислим да уђу у ту комисију г. Дилбер и г. Никола Поповић (усваја се).

Молим вас, господо, тончидерски друм или управо за кнез Милошеву улицу по захтеву грађана треба је попунити са шљунком на много места и ја сам наредио да се држи лицитација за набавку шљунка; 500 кубних метара треба за ту улицу од академије до краја вароши. Хоћете ли одобрити ову лицитацију. Лицитација је испала 3.35 дин. кубни метар.

Г. *Васа Дукић*. А хоће ли се толико кубних метара поарчити.

Г. *Председник*. Поарчило би се још толико, но ово је што је најнужније.

Г. *Марко Степановић*. Хоћете ли да изберемо и једну комисију, која ће контролисати.

Г. *Председник*. Дакле, примали се лицитација 500 метара шљунка (прима се) и да ту набавку прими једна

комисија од два одборника и општинског инжењера? (Прима се).

Г. *Јован Дилбер*. Ја сам по свету видео, како се ти путеви негују. На овај начин, како ми радимо, нас тај пут врло много кошта. Ја бих предложио да се одреди човек с месечном платом, који ће да чува онај шљунак, и тога човека била би дужност, да чим и најмању рупицу види, да нађе општинска кола, донесе шљунак и да је понуни, и на тај начин ми би могли бити задовољни. Резерву би држали у резервним кошевима, и кад би тако радили, не би нас све то коштало 400—800 дин. годишње, а овако нас кошта 1400 дин. сад на један пут. Наши надзорници не врше никакву дужност. Они треба да знају где ће се камдрма да квари, и кад је пре неколико дана била бујица, ниједан није дошао да јави, где је покварена калдрма, и ено стоји калдрма по 20 дана покварена. Ја бих био мишљења, да се ова сума на њихов рачун стави.

Г. *Марко Степановић*. Ја бих молио председништво да обрати већи надзор над надзорнике.

Г. *Председник*. Они имају пуно посла; Београд је велики, улице су простране, послови су разнострани; у осталом пут топчидерски нема воде, да се полива, па и да поставите надзорника нарочитог, он не може савладати ону праšину и пут држати у реду.

Г. *Васа Душић*. Да је он приватан надзорник, да видите како би радио.

Г. *Ст. Добривојевић*. Ја сам слушао, кад је оправљано министарство финансије, да је у томе времену био пун насин, од академије до Топчидера напуњен топчидерским шљунком, па кад су предузимачи поменуте грађевине копајући темељ истој наишли на провалу земље, па су сав општински шљунак са насина снели и засули ту провалу, да ли у споразуму с општин. надзорником или не, не знам.

Г. *Марко Степановић*. Што се тиче наших општинских надзорника, они кад дођу у службу престављају се за велику господу. Надзорници друмова у другом свету не само да су надзорници, него и чувају друмове. Ми сад да узмемо једнога човека, он ће сутра да се начини господин. Где их видите? Видите их на каруцама, а одборници врше дужност пешке.

Г. *Председник*. Не можете тражити од њих да иду 4—5 пута пешке с једног краја Београда на други, и с тога смо им набавили једне таџиге.

Сад молим вас што се тиче г. Дилберовог мишљења, заиста треба да има каквих надзорника друмова.

Ми смо имали два надзорника у мајдану, који су имали и овај посао да врше — да поправљају друмове. Они нису хтели тај посао вршити и отпуштени су, а узет је један, који је пристао и на тај посао. Али од тог надзорника или од њих двојице ако још једног поставимо не може се тражити да врше какве веће исправке на друмовима. Њихово би било да само одржавају друмове у реду попуњујући мање рупе.

Г. *Димитрије Наумовић*. Колико има друмова (вичу: 2 или 3). Најбоље би било да ми дамо исправку тих друмова под аренду сваке године, што ми ту да водимо главобољу. Под аренду ако дамо, биће све чисто и добро.

Г. *Председник*. Одобрава ли се ова лицитација? (Одобрава).

Сад је потребна већа сума, за исправку друма крагујевачког. Тај друм од Београда до Стефановића механе покварен је у такој мери, да ако га докопа мразовита зима, треба ће грдне суме потрошити за његову исправку. По предрачуну инжењера требаће око 1500 кубних метара шљунка. Лицитација за тај шљунак није држана. Свакојак цена ће бити нешто већа, него што је испала за шљунак за топчидерски друм јер се даље шљунак има да носи.

Г. *Јв Дилбер*. Ја сам хтео да питам да ли сте прошли тим крагујевачким друмом. (Председник: јесам). Јесте ли видели да онај резервни шљунак пропада, и ја предлагем, да се оплету кошеви за резервни шљунак.

Г. *Председник*. То ћемо решити како ће се тај шљунак чувати.

Г. *Ст. Добривојевић*. Да се купи шљунак, кад је најјестинији, и да се метне у те кошеве. (Одобравање).

Г. *Председник*. Можемо, господо, да одредимо једну комисију, која ће примити шљунак и за један и за други друм. (Вичу: г. Светозар Јанковић, г. Матић, г. Сергије Станковић и г. Димитрије Наумовић). Усваја ли одбор? (Усваја)

Молим вас, господо, имамо једну молбу.

(Чита молбу Јована Ђуковића да може подићи козару на свом имању.

Г. *Ст. Добривојевић*. Ту треба одредити комисију да види.

Г. *Марко Степановић*. Немам ништа против тога да види комисија и ако је мени земљиште и знато. Заиста је удаљено од вароши. У Новом Селишту су козаре у вароши, а његова би била изван вароши.

Г. *Председник*. И ако г. Марко зна да је то земљиште удаљено, опет нека комисија то место види и да ли је у интересу општинском да му се дозволи, што тражи. Дакле кога ћемо да одредимо у ту комисију (Чује се: г. Марко Степановић, г. Милан Вељковић, г. Никола Кики и доктор општински г. Николић.

Усваја ли одбор кандидовању господу? (Усваја).

Ова комисија видиће, да ли је то место довољно по прописима удаљено од вароши, и да ли ће то бити у корист интереса општинских.

Има још једна молба. Тадија Марковић тражи да му се прода једно парче земљишта. (Чује се: не може да се прода).

Дакле не може да се прода? (Тако је).

Сад имамо правила о ђубрету. (Чује се: доцкан је).

Г. *Јован Дилбер*. Ја бих хтео једно питање да ставим. Имамо плацева, који су подељени, и од министра одобрени да их можемо продати, а то је онде код илице Поповићеве и друма савског. Има 12—14 плацева, а по што је општина оскудна новцу, било би корисно да их прода.

Г. *Никола Поповић*. Није то још свршено.

Г. *Председник*. То збор има да реши.

Г. *Марко Степановић*. Да ли је вама г. председниче познато што о надзорнику гробља. На њега се туже многи. Ја сам слушао да је он чинио неке злоупотребе. Он тамо

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ПИСМА ИЗ РУСИЈЕ

(париском „Солеј“ у)

Петроград 12 августа 1887.

ограђује неке гробове и наплаћује, и ја не знам да ли то иде у општинску касу. Ја држим да он не сме никакву спекулацију са општинским материјалом да води. Ја имам баш жалбу г-ђе Агније Печеновићке; она је платила 24 дин. за неко ограђивање, и после има тужба да су мењани кретови на гробљу.

Г. *Председник*. Ја нисам слушао за то, да је наплаћивао више него што треба. Он има да наплаћује неке таксе за оно што сади цвеће, а што се тиче зидања гробница то плаћа општина.

Што споменусте о мењању кретова, мени је познато ово. Неки Димитрије зидар подносио је жалбу суду општинском, да му је крст на гробу његовог детета промењен, и да је он дуго време мислио, да је други гроб, гроб његова детета. Ја чим сам то чуо наредио сам да се то испита, и збиља увидело се да је крстача била промењена, што је у исти мах двоје сарањено и у хитњи гробари су кретове променили. Ја сам казнио тога надзорника за ту неуредност.

Међу тим тај Димитрије долазио је мени још неколико пута, и поднео је жалбу, у којој тражи, да отпустим тога надзорника. Ја сам чувара казнио и то је мислим довољно. Поред тога он тражи, да му општина плати све оно, што је плаћао попу за парастосе на туђем гробу. Ја не знам како би схватили правници то питање, али ја мислим да то не можемо одобрити. Гробље је свето место и парастоси ма на ком крају тог места држани не губе у својој светињи. Он је тражио да изнесем ту ствар пред одбор, и ја је нисам хтео изнети. (Чује се: и није то одборско) јер то није ствар одбора.

Г. *Марко Степановић*. Ја држим кад је наше гробље модерно, треба и надзорници да буду модерни, и да се од надзорника захтева учтивост. Он никоме не сме да каже: хоћу да узем мотку и да ти избијем зуб и да кога гура.

Г. *Председник*. Наравно то не сме да буде; ја молим да ми се обрате, и ко год се жали, мораће се извидети.

Прошле седнице изнега је молба грађана са Зеленог Венца за пијацу, али оставили смо је за пунију седницу, а и ова није пуна. Је ли пуноважна ова седница вечерае, има ли довољан број. (Чује се: има довољан број, нема довољан број). Сад смо добили још једно писмено од Панте Живковића.

Није, господо, ово је ствар врло важна треба да је седница пунија.

Г. *Јован Дилбер*. Ја не знам да је то одборска ствар; збор ће решити да ли ће се допустити подизање пијаце.

Г. *Марко Степановић*. Па збор је требао да реши и за цветну пијацу.

Г. *Председник*. Молим вас, господо, ја ову ствар остављам за пунију седницу.

Г. *Марко Степановић*. И ја тако мислим јер да се реши у њихову штету онда би казали, није била пуна седница, и за то треба да радимо с оснвом.

Г. *Председник*. Молим вас, имамо сад један рачун штампарије да платимо, и то за разне извештаје, и спискове војника. Рачун износи на 837.50 дин. (Одобрава се).

И амо још неколико уверења да дамо. (прочитано)

Ситуација бива све тежа и сваки предвиђа да смо на прагу великих догађаја. Неможе се одрећи: Источно се питање понова отвара, и грози заплету целог западног света. Последњи догађаји у Бугарској просто су залудили јавно мњење. Каква је распаљеност у двору таква и у народу, и чиновничком свету и вишим круговима. Излазак на позорницу принца Кобуршког то је кап воде која се преко чанка прелива. Никад за ово десет година нисам видео толику огорченост против једног човека и против једног народа. Руски војник који је до јуче мислио само да зобље Турке данас говори само да зобље Бугаре.

Неможеш изрећи име овога народа и његовог кнеза и да му се непривежу најпогрднија имена и изрази. У томе погледу јавно је мишљење једнодушно.

Ми то гледамо од првога часа и ова ће се сцена хрђаво свршити.

Људи нашега доба знаду, од двадесет и пет година овамо и за друга тешка питања која су данас заборављена: румунско питање, венецијанско питање, питање шлезвиг холштајна. На први поглед сваки би мислио да је бугарско питање мање распаљиво, али ће се разрешити на трагичнији начин и својим последицама осетиће га цео европски свет.

Дипломатски протест.

На прву вест да је кнез Фердинанд ступио у Бугарску, руска је влада одпочела дипломатско деобање. Званичне новине Гирсове јављају да је 1-га августа посланик руски у Цариграду ставио султану од стране цара два протеста: 1-ви против избора Кобуршког кнеза од собрања коме Русија никад није признала законитост; 2-ги кнежеви долазак на бугарско земљиште.

Претећи чланак.

„Немогуће је додају званичне новине прустити последњи изговор, коме је кнез Фердинанд Кобуршки у последњем своме циркулару прибегао објављујући свој одлазак у Бугарску. Врло је јасно, да од дана кад се кнезу прохтело да савете бугарских изасланика претпоставља саветима сила постаје, одговоран за његове авантуре у које се баца и за очиглед нарушење права сила и порте.

Што ваља поновити и неизгубити из вида, то је да Кобургово предузеће, не само што неочива ни на какву праву, већ је са сваке тачке гледишта, смели атентат на европско право, на права сила и на берлински уговор.“

Гирсово држање.

Ајде што се озбиљне Гирсове новине изржавају, против свог обичаја, тоном отворено претећим, али би требало да је царева одлука или уздржљивија или одлучивија.

Исто тако и званична штампа нимало нештеди кнеза Фердинанда. Она чак осуђује и његов будући рад: „Кнез каже, преса не може спречити министра да продужи рад „освете и мржње“. И даље откривајући праву мисао руске владе, додаје ове значајне редове: „Шта више регенти неће одвратити свога кандидата да нешто у Риму благослов од папе, онда кад се овај спрема да влада православним народом.“

Полузванична штампа.

И полузваничне новине из дана у дан све више прету и опораје пишу. У своме броју од 6 га августа Гирсов лист говори о кнезу бугарскоме: „Говорећи јуче о догађајима у Бугарској рекли смо да прва погрешка производи друге. Кнез Фердинанд није оклевао да ово искуство потврди. И по што је у свом путу на своју руку љуто напао на права високе порте и сила управио је на народ прокламацију која се може сматрати као чисти позив на меџдан.“ А мало даље озбиљни орган позва све силе „да наред и авантуран дух не заступи у Бугарској место реда и закона.“ И пошто је навео са задовољством наклоност Немачке уз непомирљиву политику Русије према Бугарима додаје: „Што се тиче кнеза Кобуршког, он мисли, да је са полагањем рачуна, што је повредио јавно право, већ свршено, и срља нагло, слепо дље на путу авантурџа.“

Вероватна експедиција

А сад шта ће произаћи из ове грозне збрке? Лако је предвидети. Измирење царево са кнезом Кобуршким сад није могуће, а најмање непосредним одступањем које прати унижење. Са друге стране, раснаљеност у двору и публици достигла је врхунац да налаже што скорије решење. Оће ли сама, оће ли против Европе, Русија ће умарширати. Већ су многобројне трупе скупљене на Криму, у Бесарабији и Херсонској области. Поносна црно морска флота, појачана лаким торпедицама, овога

часа шаљу се брзим возом на југ, очекује само заповест да се крене. Без сумње један ће се корпус ускоро искрцати код Варне и окупација Бугарске извршиће се за недељу дана. Независност Бугара која је ујемчена уговором 1878 неће трајати ни десет година.

Француска и Немачка

Петроградски кабинет куражи на овај план освајања, формална наклоност главних европских сила. Овде се потврђује да је цар уверен у потпору Немачке и Француске. Истина је да против нас имамо Енглеску, Италију и Аустрију. Али ове три земље сједињене нису у стању да се боче против заједнице трију других сила.

Наклоност је Француске извесна: Немачка била је сумњива. Али се Бизмарк данас понаша као најревностнији ођу рећи најласкавији пријатељ Русије. Он се показује у Бугарској већи рус него сами руси. Он има већи интерес да осигура савез русима, или бар њихову благонаклоност неутралност на случај европског занлета.

Шта ће чинити цар

Цар је давао господар целе Европе у његовим је шакама светски мир или свеопшти рат. Кома буде наклоњен Францусквј или Немачкој она ће имати Елзас и Лотарингију и понова би се видело да немачка војска бомбарда Париз. Сваки у Петрограду о ситуацији овако мисли, и истинско владање царево над европским годи рускоме поносу.

Ама коме ће се приклонити цар? Тешко је предвидети. Московске новине, које представљају мишљење масе, саветују глави државе да се не залаже те да одржава равнотежу између два ривалишућа народа који се препиру око Рајне и Мозела. Међутим Немачка упиње се свом снагом да задобије слободно делање као што сам већ рекао, према Холандији и Белгији. И као што ме уверавају ради се на томе, не да се Низоземска брутално абсорбује већ посредно да уђе у јединство Германије, да се принуди кућа Оранжиста да буде вазална царству, онако исто као што су учинили краљеви Саксонске, Баварске и Виртембершке. Ово би било притворно присајединење, отварајући Немачкој велика врата која потребује, т. ј. Амстердам, Ротердам и Сунда архипелаг који је врло богат острвима. Овде се говори да би Бизмарк хтео к'томе још присаједрити Антверпен и део Фламандрије белгијске, каже да би се Француској у накнаду дали неки комади белгијске Валоније.

Луксенбург се жртвује

Кабинет петроградски изгледа да је попустио односно луксенбуршког питања Петроградске новине, уврстиле су у своје редове чланак о васпо­стављању насавског војводе Алфонза за великога војводу. „И данас постоји споразум међу силама да после смрти Вилхелма III насавски војвода, кога се права сматрају као неоспорима треба да се прокламује за великог луксембуршког војводу и да се попе на престо као представник лозе валрамске од Касове.“

Ви видите знаци су озбиљни. Француска једнако испашга и дан-дани, погрешку коју је учинила на берлинском конгресу подуширући свесрдно против Русије опоре захтеве лорда Биконсфилда. За скором интервенцијом Русије у послове бугар­сте, следоваће у кратко интервенција немачке у послове запада. *Saveant consules!* (Отворте очи управљачи)! Нека француска дипломатија отвори очи на претеће догађаје који се приближују.

Унутрашња Политика

Важност источнога заплета, принудила ми је за данас те сам ставио у други ред догађаје наше унутрашње политике. Они се свде : на затварање школа, на истеривање ђака, на драконске мере про­тив универзитетске младежи и на саме скромне ђаке из гимназија ; у Естонији, у Ливонији и у Кур­ландији на насилно преобраћање у правослаану веру и на свакидање све живље гонење, протеста ната, лутерана и је­реја. Видите ватрени катков­љев дух, до ситница насликан по новинама ових дава да одушевљава нашу владу. Званична Ру­сија нити је француска нити немачка : она се гнуша једнако целе Европе, германске или латинске про­тестанске или католичке и има само једну циљ (која је некад била цара Николе) : само држалачку превласт у Русији, руски народ у Европи и по­беда православља над верама романском и рефор­маторском

ЛИЦИТАЦИЈЕ

На дан 3 септембра тек. год. од 3 до 5. сахати после подне, држаће се у канцеларији инжењерског оде­лења суда ово општинског јавна усмена лицитација за израду калдрме од коцкастог камена у делу Кнез Михаи­лове улице, почев од раскршћа Кнез Михаилове и Дуб­ровачке улице поред гостионице „Грчке Краљице“ идући калимегдану.

Лицитација ова држаће се од квадратног метра.

Кауција за овај рад полаже се у 1400 динара у го­товом новцу или у државним папирима.

Ближи услови и предмер могу се видети у помену­тој канцеларији и при лицитацији.

После свршене лицитације неће се примати никакве повуде.

Из седнице Суда општине Београдске Г.М. 532 и 533. 19. Августа 1887 год. у Београду.

О Г Л А С

Према одлуци општинскога суда од данашњег извршиће се лицитација разни општински потреба ових дана и овим редом.

1. За набавку нови и оправку стари фењера где долази и набавка фитиља и стакала за лампе на дан 31 августа, т. год.

2. За ков коња чете пожарне на дан 1. сеп­тембра т. год.

3. За чишћење пијаца и други општински места на дан 2. септембра, тек. год.

4. За оправку возова општински на дан 3. септембра, т. год.

5. За набавку олова за маркирање меса на 4 септембра т. г. и најзад

6. Држаће лицитацију за набавку канцела­ријског и школског материјала, на дан 5. септем­бра, т. год.

За ове набавке држаће се лицитација и то :

Лицитација за чишћење пијаца држаће се пред кафаном Балканом на теразијама, а све остале ли­цитације као за ков коња чето пожарне, за набавку нови и оправку стари фењера, за оправку возова, за набавку олова за маркирање меса и набавку канцеларијског и школског материјала, држаће се у општинском суду.

У време кауције полаже се у готову новцу или др­жавним српским папирима од вредности: за набавку нови и оправку стари фењера 300 д. за ков коња чете пожарне 60 дин. за чишћење пијаца 1200 дин. за оправку возова 200 дин. за набавку олова за маркирање меса 100 и за набавку канцеларијског и школског материјала 600 дин.

Предајући јавности ове лицитације суд оп­штински позива све оне кои би што од поменутих набавака хтели узети да дођу на лицитацију и лици­тирају од 8 до 12 пре и од 3 до 6 сати по подне, када ће се лицитације закључити.

За разгледање услова ваља се обраћати рачу­новодству општ. суда, а и на самом дану лици­тације могу се видети.

Из седнице суда општине Београда С.М. 7812 13. Августа 1887 год. у Београду.